

tripontzi basajauna

Udako beroaldi larri baten
Gorbeia-ko Mairulegorreta lezako basajauna
izerdia eriola egoan.

— *Goiko tontorrera joango nintzatekek* —inoan—
honelako bero aldietan aitak eroaten ninduan tokira,
baina orain, kristinauak gurutzea ipini daben ezkeru, ežin!

Ez, bada! Ezin jasan*gurutzea basajaunak...

— *Ondartzara joango nök. Eta uretan sartuko nök!* —esan eban.

Esan eta egin: eguna ilundu zaneko han joian
abiada baten*itsas-ertzera. Eta hankandia zan ezkeru
behingo baten*heldu zan. Heldu ta **ZAST!** Uretara!
Hantxe kendu jakozan izerdi ta bero larriak.
Gero, uretatik urtenda, ondartzan jarri zan luze-luze...

— *Hau, atsedena*!* —inoan— *Hau, atsegina*ta zerua!*
Kristinauen zerua baizen*ederra!

Ta hori esanaz batera loak hartu eban.
Biharamona*jai eguna zan: Andra Mari Eguna.
Eguna urratzean*...

— **DIN-DAN! DIN-DAN! DINGILI...!**

Andra Mari eleizako kanpai hotsa.

— *Ene, bada! Egun sentia*dök* —esan eban— *Galdua nök.*

Zutuntzen hasi baina jesarri egin behar,
indarge*eta zirkin egin*ezinik...

aurrean eukan eleizako gurutzea ikusi ebalako.

— *Hau, lorra!*—inoan— Honelan egon beharko ete jöät orain*
eta egun guztian, ilundu arte?

Jendea etorten hasi zan eta umeak hurreratzean

— *Gargantua! Gargantua!* —esaten hasi ziran, pozik eta zarataka,
Bilboko Tripontzi zalakoan.

— *Ez, ez dök Tripontzi!* —esaten eben beste batzuk—

Bilbokoaren aldean itsusia*dök hau!

Bilbokoa, makurtuta egoten dök; hau, ostera, jesarrita jagok.

Harek umeak iruntsi egiten jözak eta gero atzeko zeretik hustu*;
honek, ostera, ezin holakorik egin...

jesarrita dagonak atzeko zer hori ondo gordeta jaukak-eta!

Bitartean, basajauna zurtuta*egoan,

— *Non ete naiagok ni?* —inoan bere kolkorako—

Atzo, bero larriak eraginda,

zankada luzeegiak emon nebazala irudik...

eta urrunegi etorri; Hau ez dök Euskalerrria! Euskalerrrian

euskeraz egiten dök! Honeek ez jöek euskeraz egiten!

Eta honelako pentsamentuetan ziharduala...

umeak kokoteraino igon eutsen. Batzuk, paparretik gora...

Beste batzuk, bizarretan dingilizka... Sudur gainean...

Ume zorritzot batek, barriz, belarrian sarturik

kili-kili egiten eutsan...

Eta Tripontzi-k dana jasan behar!

Jasan? Gero ikusi behar... eguerdi eguerdian...

goiko arrautza gorringoa aurrez aurre jarri jakonean...

Basajaun gizajoa! Haxe izeditan!

Ez jöät aurreratzean neure leza zulotik urtengo bada! —inoan,

Bai, ondo damutu jakon. Eta iluntzean, ondo berotuta,

ondo beratuta, ondo baretuta... bere alderdira abiatu zan.

* jasan = soportar
* abiada baten = velozmente
* behingo baten = en un santiámén

* atsedena = descanso
* atsegina = placer, gozo
* ...baizen... = tan... como...

* biharamona = hurrengo eguna
* eguna urratzean = al rayar el alba
* egun sentia = amanecer

* indarge = indar bage
* zirkin egin = ikara egin, mobidu

* hau, lorra! = ¡vaya contratiempo!
* itsusia = motza, zatarra

* hustu = hutsitu
* zurtuta = desconcertado, atónito